

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2023/856)

Uppföljning av budget 2023 - Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti

Samt ärenden som sambehandlas med tertialrapport 2

Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 samt framställan om sociala merkostnader år 2024 för SHIS kärnverksamhet samt uppdraget om nyanlända, dnr KS 2023/598

Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad 2023, dnr KS 2023/885

Personaladministrativ befogenhetsfördelning (PAF 2023),
dnr KS 2023/935

Projekt Lisa 2.0, dnr KS 2023/1053

Centrala upphandlingar inom företagshälsovård/arbetsmiljö- och hälsoområdet, dnr 2023/875

Fördelning av elstöd, dnr KS 2023/637

Anmälan av tertialrapport 2 2023, Storstockholms brandförsvaret, dnr KS 2023/1016

Avstämning av mål och budget 2023 för Norra innerstaden stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd samt förskolenämnden, dnr KS 2023/749

Undantag från kravet att tillgängliggöra särskilda värdefulla dataset avgiftsfritt, dnr KS 2023/1011

Ansökan om kompetensutvecklingsmedel från arbetsmarknadsnämnden, dnr KS 2023/1027

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Delårsbokslut per den 31 augusti 2023 för Stockholms stad godkänns.
2. Redovisade avsättningar om 624 mnkr godkänns.
3. Basnyckeltal med utfall för år 2022 godkänns enligt bilaga 5 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
4. Utdelning från koncernen Stockholms Stadshus AB, 556415-1727, fastställs till 1 440 mnkr för år 2023.
5. Personaladministrativ befogenhetsfördelning, PAF 2023, (dnr KS 2023/935) godkänns enligt bilaga 6, enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
6. Personaladministrativ befogenhetsfördelning, PAF 2016 (dnr 2016/000874) upphör därmed att gälla då Personaladministrativ befogenhetsfördelning, PAF 2023 godkänns.
7. Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad 2023 (dnr KS 2023/885) inklusive däri angivna ramar för total extern upplåning och intern utlåning samt borgensåtagande för kommunkoncerninterna motparter fastställs, enligt bilaga 7 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och börjar gälla från den 1 januari 2024, enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. Kommunstyrelsen ska genomföra tre centrala upphandlingar (dnr KS 2023/875), enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, inom företagshälsovård/arbetsmiljö- och hälsoområdet:
  - a. Krisstöd
  - b. Stöd och utredning vid misstanke om kränkande särbehandling
  - c. Stöd till medarbetare och outplacement.
9. Kommunstyrelsen ska i de centrala upphandlingarna inom företagshälsovård/arbetsmiljö- och hälsoområdet (dnr KS 2023/875) besluta om upphandlingsdokument, tilldelning av kontrakt, avbrytande av upphandling, avtalstecknande, eventuella förlängningar, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen utifrån affärsmässiga grunder, samt hävning av avtal, enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
10. Bolagen inom Stockholms stad ska bjudas in att delta i de tre centrala upphandlingarna (dnr KS 2023/875) inom företagshälsovård/arbetsmiljö- och hälsoområdet, enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
11. Kommunstyrelsen medges finansiering om 75 mnkr för projekt LISA 2.0 för 2024-2027 (dnr KS 2023/1053), enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Finansiering sker genom disposition av eget kapital.

12. Regeringens elstöd till Stockholms stad om 20 mnkr (dnr KS 2023/637) fördelas enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
13. I enlighet med 4 kap. 6 § i lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data beslutas om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande om en tidsbegränsad period om högst två år från den dag då genomförandeförordningen träder i kraft (dnr KS 2023/1011), enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Beslutet är giltigt till den 9 februari 2025.
14. Arbetsmarknadsnämnden beviljas kompetensutvecklingsmedel om högst 37 mnkr (dnr KS 2023/1027) enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och nämndens ansökan, bilaga 9 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande.

1. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 285,2 mnkr. Finansiering sker ur Central medelsreserv: 2 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov i 2023 års budget, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader för prestationsförändringar med 326,8 mnkr. Finansiering sker ur Central medelsreserv: 3 Till kommunstyrelsens förfogande för prestationsförändringar i 2023 års budget, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettoutgifter inom investeringsplanen med 17,2 mnkr. Finansiering sker ur Central medelsreserv: 4 Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda investeringsutgifter i 2023 års budget, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 17 mnkr. Finansiering sker genom att omdisponera för ändamålet budgeterade medel under Kommunstyrelsen m.m. i 2023 års budget, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
5. Nämnderna medges budgetjustering för omfördelning av internränta med 56,5 mnkr. Finansiering sker via finansförvaltningen, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
6. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 530 mnkr för redovisade omslutningsförändringar samt övriga omfördelningar och justeringar, bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
7. Nämnderna uppmanas att vidta åtgärder enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och bilaga 4 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
8. SHIS bostäders Underlag för budget 2024 med inriktning 2025-2026 samt framställan om sociala merkostnader år 2024 för SHIS kärnverksamhet samt uppdraget om nyanlända, (dnr KS 2023/598), besvaras enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

9. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om tre centrala upphandlingar inom företagshälsovård/arbetsmiljö- och hälsoområdet (dnr KS 2023/875), enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, ska stadsledningskontoret genomföra upphandlingar av:
  - a. Krisstöd
  - b. Stöd och utredning vid misstanke om kränkande särbehandling
  - c. Stöd till medarbetare och outplacement i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.
10. Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om tre centrala upphandlingar inom företagshälsovård/arbetsmiljö- och hälsoområdet (dnr KS 2023/875) ska stadsdirektören fatta beslut om upphandlingsdokument, avbrytande av upphandling, tilldelning av kontrakt, tecknande av avtal och löpande avtalshantering inklusive beslut om eventuella förlängningar, förändringar, kompletteringar och/eller tillägg till avtalen utifrån affärsmässiga grunder, samt hävning av avtal, enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
11. Avstämning av mål och budget 2023 för Norra innerstaden stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd samt förskolenämnden (dnr KS 2023/1016), med tillhörande uppdrag, godkänns enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
12. Anmälan av tertialrapport 2 2023 för Storstockholms brandförsvaret godkänns (dnr KS 2023/1016), enligt vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
13. Övriga framställningar från nämnderna avslås.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Ärendet

Kommunfullmäktige har tagit fram ärendet Uppföljning av budget 2023 - Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti i enlighet med kommunallagen (2017:725) 11 kap. 16 § samt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 13 kap. 1 §.

I ärendet redogörs för stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas tertialrapporter. Utifrån uppföljningen har stadsledningskontoret bedömt måluppfyllelsen för helåret, för kommunfullmäktiges respektive mål, vilka redovisas i ärendet.

Stadsledningskontoret bedömer att staden under år 2023 kommer uppnå kommunfullmäktiges tre inriktningsmål helt. Även för bolagskoncernen Stockholms Stadshus AB görs bedömningen att de tre inriktningsmålen kommer att uppnås helt under 2023.

Några nämnder uppmanas att höja ambitionen och vidta åtgärder, bland annat gällande kostnadsökningar i stora projekt.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Tertialrapport två visar en stad som tar sig an många av våra stora utmaningar. Utifrån de av kommunfullmäktige antagna målen jobbar nämnder och styrelser intensivt med att skapa ett Stockholm för alla.

I en tid som präglas av krig, klimatkris, polarisering och ekonomiskt svåra tider påverkas Stockholm samtidigt som vår stad visar att ett bättre samhälle för många är möjligt. När den nationella politiken rustar ner ambitionerna för välfärden, det förebyggande arbetet och klimatet gör Stockholms stad tvärtom.

Det innebär inte att Stockholm inte påverkats. Flera av fullmäktiges mål blir väsentligt svårare att nå när regeringspolitiken drar åt motsatt håll. Ett sådant exempel är bostadsbyggandet som begränsas både av konjunkturen och avskaffat investeringsstöd. Även stadens klimatambitioner försvåras kraftigt av försämrade nationella regelverk.

I tertialrapport två redovisas stadsledningskontorets bedömning av måluppfyllelsen. De flesta av fullmäktiges mål uppnås men såväl när det gäller tryggheten, utbildningen, bostäderna och luftkvaliteten uppnås målen bara delvis. Det kräver fortsatta insatser i verksamheterna för att stärka måluppfyllelsen och det kräver av oss politiker att ge verksamheterna bättre förutsättningar att uppnå målen. Med den

skenande inflationen har många verksamheter haft svårt att få ekonomin att gå ihop. Det syns också i tertialrapporten, inte minst gäller det många skolor.

Trots svåra ekonomiska tider och en regering som prioriterat ner välfärden är det därför en viktig signal att Stockholms stad kommer kompensera välfärdsverksamheterna fullt ut för pris- och löneökningar i kommande års budget. I stadsledningskontorets underlag konstateras det att i det ekonomiskt utmanande läget kan stadens verksamheter behöva dra ned på antalet anställda, effektivisera och skjuta på viktiga investeringar. Just genom prioriteringen av välfärden i budgeten kan det undvikas.

På samma sätt krävs en stärkt lokal politik för att uppnå miljö- och klimatmålen. Den nationella politiken ökar nu utsläppen kraftigt. Stockholms stad som har som ambition att vara en klimatpositiv stad till år 2030 gör det i stark opposition mot de som aktivt höjer utsläppen. Staden har tydliga mål för minskade utsläpp från fordonstrafiken och för halverade konsumtionsbaserade utsläpp. I tertialrapporten redovisas några av de många insatser som görs i staden genom exempelvis ökad energieffektivisering och en ny upphandling av livsmedel. Även insatser för att värna den biologiska mångfalden exempelvis genom nya biotopskyddsområden och naturreservat redovisas.

Våldet och den grova organiserade brottsligheten har ökat. Rekryteringen till gängen har gått allt längre ner i åldrarna. På kort sikt behöver Stockholm fler poliser och ett starkare rättsväsende och det är oroande att statsmakterna trots flera satsningar inte klarar att öka antalet poliser i Stockholm. Stockholms stad har ett ansvar att jobba förebyggande och flera insatser redovisas i tertialrapporten – inte minst avseende att ge ungdomar meningsfulla fritidsaktiviteter. Stadens trygghetsmätning redovisade nyligen en ökad trygghet. Det var innan den senaste tidens våldsvåg men visar ändå att det går att öka tryggheten med en konsekvent politik.

Några andra goda resultat som redovisas i rapporten är att staden klarar de ekonomiska målen, trots de svåra ekonomiska tiderna, och att sjukfrånvaron bland stadens anställda sjunker. Likaså har skolresultaten i årskurs sex förstärkts och antalet feriejobb ökat. Många fler exempel på att staden gör skillnad redovisas i rapporten.

På samma sätt som vi vet att vi vill mer, när nationell politik sviker, är det uppenbart att vi också kan göra mer.

I övrigt vill jag hänvisa till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilagor

0. Uppföljning av budget 2023 – Tertialrapport 2 med delårsbokslut per den 31 augusti 2023, stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, dnr KS 2023/856-1.1
1. Budgetjusteringar, dnr KS 2023/856-1.2
2. Resultatprognos och prognos investeringsplan, dnr KS 2023/856-1.3
3. Ändringar och indikatorer och basnyckeltal, dnr KS 2023/856- 1.4

4. Uppmaningar till stadens nämnder och bolagsstyrelser, dnr KS 2023/856-1.5
5. Basnyckeltal, dnr KS 2023/856-1.6
6. Personaladministrativ befogenhetsfördelning, dnr KS 2023/856-1.7
7. Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad, dnr KS 2023/856-1.8
8. Storstockholms brandförsvaret T2 2023, dnr KS 2023/856-1.9
9. Ansökan om kompetensutvecklingsmedel arbetsmarknadsnämnden, dnr KS 2023/856-1.10

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 25 oktober 2023

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Annika Friberg och Jonas Nilsson (alla M) enligt följande.

1. Att avslå förslaget till beslut
2. Att därutöver anföra

Tertialrapport 2 följer upp budgeten 2023 med delårsbokslut per den 31 augusti i år. Ett antal ärenden sambehandlas dessutom med tertialrapport 2. I ärendet redogörs för stadsledningskontorets analys, synpunkter och förslag utifrån granskning och uppföljning av nämndernas och bolagsstyrelsernas tertialrapporter. Utifrån uppföljningen har stadsledningskontoret bedömt måluppfyllelsen för helåret, för kommunfullmäktiges respektive mål, vilka redovisas i ärendet.

Moderaterna föreslår i vår budget 2023 andra inriktningsmål än majoriteten har beslutat om, det innebär att vi vill att stadens nämnder och bolagsstyrelser ska göra andra satsningar och prioriteringar. Moderaternas för kommunfullmäktige inriktningsmål är:

- En modern storstad med möjligheter för alla.
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Vi kan konstatera att staden precis som resten av samhället befinner sig i ett tufft ekonomiskt läge, med hög inflation och vikande konjunktur. Ansvarsfulla politiker hade tagit höjd för denna utveckling och prioriterat kommunens kärnverksamheter, i syfte att säkerställa en långsiktigt hållbar finansiering av välfärdsåtagandet. Det har Socialdemokraterna inte gjort.

Nu bedrivs en ekonomisk politik som innebär att skuldtutvecklingen ökar snabbt. Prognosen över kommunkoncernens externa upplåning innebär att rambeloppet på 80 000 mnkr inom en relativt snar framtid kommer att överskridas. Stadsledningskontoret konstaterar att det krävs en begränsning av skuldtutvecklingen för att upprätthålla kreditbetyget AAA.

Den snabba skuldtutvecklingen i staden i kombination med det höga ränteläget innebär att räntekostnaderna blir en betydande kostnad för staden samt belastar bolagen. Stadens skuld behöver därför minskas.

Fastän det ekonomiska läget är tufft uppgår stadens resultat per den 31 augusti som till 2 208 mnkr. I resultatet ingår realisationsvinster, -förluster samt försäljning av exploateringsfastigheter om 1 486 mnkr. Ett starkare skatteunderlag i jämförelse med budget bidrar också till resultatet. Helårsprognosen för staden 2023 visar ett överskott om 2 224 mnkr inklusive bokförda försäljningsintäkter.

Det går mot bakgrund av det ekonomiska resultatet att ifrågasätta Socialdemokraternas ovilja att göra nödvändiga ekonomiska prioriteringar. I stället höjs kommunalskatten nästa år och blir den högsta i staden sedan 2006. Trots skattehöjningen saknas rejäla satsningar på skolan och tryggheten i budgeten 2024. Moderaterna kommer alltid att bedriva en ansvarsfull politik och värna arbetslinjen. Därför säger vi nej till Socialdemokraternas skattehöjning.

När vi presenterar vår budget för Stockholms stad 2024 prioriterar vi därför det viktigaste: att öka tryggheten, stärka kunskapsskolan och göra Stockholm redo för den gröna omställningen.

Reservation av Jan Jönsson (L) enligt följande.

1. Föredragande borgarrådets förslag till beslut godkänns delvis.
2. Därutöver anföra följande.

Den föreliggande uppföljning av budget, Tertialrapport 2 med delårsbokslut för 2023 följer inriktningen i majoritetens budget för kommunstyrelsen. Det ekonomiska läget för skolorna i staden har förvärrats under året och Liberalerna har kommit med flera konstruktiva lösningar kring hur majoriteten kan avhjälpa trycket på skolornas ekonomi.

Föredragande borgarråd tenderar att skylla alla svårigheter på omständigheter som inte majoriteten kan påverka. Till exempel används skolornas svaga ekonomi som ett politiskt verktyg för att klanka på regeringen, i stället för att ta fram pengar till skolorna som faktiskt finns. Det ekonomiska läget för skolorna i staden har förvärrats under året och Liberalerna har kommit med flera konstruktiva lösningar kring hur majoriteten kan avhjälpa trycket på skolornas ekonomi. Först efter starka påtryckningar gav majoriteten vika och medgav ett begränsat extra tillskott före sommaren.

Det är helt essentiellt att stadens ledning tar ansvar för ekonomin, i synnerhet som det är tydligt att det går att prioritera. Det är viktigt för alla kommuner och regioner att inflationen bekämpas och nationalekonomerna är eniga om det just nu förutsätter en neutral finanspolitik, därför behöver också staten i detta läge vara återhållsam med de ekonomiska stimulanserna. Risker är annars att inflationen biter sig fast, med mycket problematiska följder för finansieringen av stadens välfärd som följd. Det gör det än viktigare att majoriteten anstränger sig för att prioritera välfärdens kärna. Rädslan för att ställa krav och prioritera i stadens verksamheter från majoritetens sida får inte slå över till en nota att skickas vidare till stockholmarna. Att ställa krav på stadens förvaltningar och bolag är att förvalta stockholmarnas skattemedel väl.

Liberalerna påpekade redan i samband med antagandet av stadens budget för 2023 vår oro kring stadens ekonomi. Liberalerna menade att den tidigare socialdemokratiskt ledda majoriteten 2014- 2018 förde en politik som urholkade stadens ekonomi, och vi ser redan nu en politisk inriktning från sittande majoritet som leder till samma sak där vänsterstyret stjälp över bördan på stockholmarna. I Liberalernas förslag från juni på tertiärrapport 1 för kommunstyrelsen varnades för "... en överhängande risk för att kommunstyrelsen inte bedriver sin verksamhet med ett effektiviseringskrav samtidigt som skolornas ekonomi går på knäna". Liberalerna menar fortsatt att det inte är en rimlig prioritering särskilt med hänsyn till de i Tertiärrapport 2 redovisade ökade kostnaderna.

Den rådande våldsvågen i Stockholm där majoriteten av de misstänkta gärningspersonerna är minderåriga, som i många fall dessutom redan varit placerade på HVB-hem och SiS-institutioner, visar med all tydlighet på behovet av att förbättra samhällsvårdens behandlingsresultat. Det är viktigt att på högsta nivå i staden systematiskt följa de placerade barnen vad gäller skolframgång, hälsa och tandstatus, liksom hur det ser ut med platstillgång på SiS och HVB.

Som framgår av bilagan har utfallet för placerade barns skolresultat försämrats och det finns risk att målvärdet inte uppnås för året. Det här visar behovet av att följa placerade barns skolresultat och hälsa systematiskt på aggregerad nivå, för att kunna sätta in insatser för att kunskapsmålen ska uppnås. Alla barn har rätt att klara skolan och ha en god hälsa och det gäller även placerade barn.

Staden kan inte ansvara för polisiära säkerhetsfrågor, men måste däremot bidra till att de barn och unga vi omhändertagit inte under eller efter placering dras in ännu djupare i kriminalitet och begår allvarliga våldsbrott. Barn i samhällsvården är en riskgrupp, både innan vården, under vården och efter att vården avslutats. Insatser för att stabilisera deras skolgång är grundläggande för att förebygga kriminalitet. När samhället övertar vården måste det vara som en bra förälder och med insatser som på allvar syftar till att förhindra återfall i kriminalitet. Staden behöver följa upp omhändertagna barns betyg kontinuerligt från det att de börjar skolan. Deras hälsa och tandstatus behöver också följas upp. Idag är samhällsvården för barn och unga minst sagt bristfällig, vilket resulterar i att många placerade barn är i värre skick när de kommer ut än innan placeringen. Här behöver den rödgröna majoriteten

skyndsamt tänka om och säkerställa att placerade barn ges förutsättningar att lämna ett kriminellt liv. En lyckad skolgång är nyckeln till detta.

Den samhandling mellan skola, socialtjänst och polis som tog stora kliv föregående mandatperiod behöver fortsätta utvecklas. Det arbetet är långt ifrån färdigt och här behöver stadens nämnder ha en aktiv roll för att driva på utvecklingen tillsammans med kommunstyrelsen.

Det har kommit till vår kännedom att samhandling mellan skola, socialtjänst och skola försämrats i bl a Skärholmen. Socialtjänstens personal- och chefsomsättning är hög, medgivande om att bryta sekretess inhämtas inte för att stärka samarbetet i barnärenden, det saknas skolsociologer där det ska finnas skolsociala team, och fältarbetet förefaller inte följa den av fullmäktige beslutade Stockholmsstandard. I Skärholmen har bristande samhandling dessutom sammanfallit med byte av stadsdelsdirektör, grundskoledirektör och socialchef, allt på samma gång.

Exemplet Skärholmen visar tydligt att arbetet med att utveckla samhandling mellan skola, socialtjänst och polis aldrig kan pausa och att kommunledningen måste vara pådrivande. Stadsledningskontoret behöver ständigt följa upp hur samarbetet fungerar med stadsdelsdirektörerna och samverkansproblem ute i verksamheterna lyftas uppåt i förvaltningarna för att inte fortgå.

Det är viktigt att rutiner efterlevs och att samhandlingen bättre följs upp. Det kan inte vara så att samhandlingen i en hel stadsdel rasar ihop när det blir chefsbyten. Mycket av våldet sker nu i de södra förorterna och i Hässelby-Vällingby, majoriteten kan därför inte bara ha ett ensidigt fokus på Järva. Vad gäller Järva är det vidare anmärkningsvärt att den nya stadsdelsförvaltningens tjänstepersoner fortfarande inte fått underrättelse om var de ska ha sina kontor.

Det är angeläget att den rödgröna majoriteten inte låter viktiga påbörjade samhandlingsreformer från tidigare mandatperiod avstanna i en tid då vi ser att antalet unga indragna i grov kriminalitet ökar.

Det är vidare välkommet att utbildningsnämnden nu återupptagit Liberalernas initiativ från föregående mandatperiod kring arbetet mot antisemitism som majoritet först strök ur sin budget men nu återupplivats. Liberalerna menar att det finns fler verksamheter som kan komma att behöva arbeta mot och utbilda sig inom ämnesområdet, varför fler nämnder borde inkluderas i det arbetet.

I övrigt hänvisar vi till vår budgetreservation i kommunfullmäktige.

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

1. Att Tertialrapport 2 för år 2023 för Stockholms stad, med tillhörande beslut och budgetjusteringar, delvis godkänns
2. Att bevilja stadsdelsnämnderna budgetjusteringar för att säkerställa socialtjänstens insatser riktade mot barn och unga som riskerar eller befinner sig i kriminalitet

3. Att uppdra åt stadsledningskontoret att tillgängliggöra stadens skolidrottslokaler för föreningslivet, i enlighet med vad som anförs nedan
4. Att uppmana Svenska Bostäder AB att lämna sin byggpaus och starta ett antal av de knappt 600 bostäder som står byggklara med detaljplaner som vunnit laga kraft
5. Att därutöver anföra följande

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna förenas av en gemensam vision för framtidens Stockholm, som bejakar Stockholms styrkor och särart, och framförallt passionerat tror på stockholmarnas potential och möjligheter inför framtiden. Vår vision för Stockholm är en modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och företagare. I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Här ska det vara enkelt att leva och utvecklas, oavsett livssituation och tid i livet. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Centerpartiet har lagt fram en egen budget för 2023 som hade inneburit en annan inriktning för stadens verksamheter och politiken i Stockholm. I vår budgetreservation i kommunfullmäktige finns bland annat en omfattande satsning på ytterstaden, ökade idrottsinvesteringar och en rad konkreta åtgärder för att Stockholm ska visa vägen inom miljö- och klimatområdet, inklusive mer resurser till skötsel av parker och grönområden och mer svensk mat på tallriken.

Ett högt bostadsbyggande är prioriterat men vi ser hur konjunkturen skapar stora utmaningar för ett välbehövligt tillskott av bostäder i olika upplåtelseformer. Bristen på de bostäder som behövs för att flera yrkeskategorier ska kunna bo i Stockholm är akut och detta hämmar även Stockholms tillväxt. Staden borde ta sitt ansvar för bostadsbyggandet och vi är särskilt kritiska till att Svenska Bostäder som ett av stadens allmännyttiga bostadsbolag i år har avbrutit alla sina nybyggnationsprojekt. Istället för att åtgärda situationen skjuter majoriteten istället på det långsiktiga målet om 140 000 bostäder till 2035, från 2030.

Vi noterar att stadsdelsnämndernas verksamhetsområde individ och familjeomsorg beräknas gå med ett totalt underskott på mer än 60 miljoner kronor i år. Specifikt för verksamheten riktad mot barn och unga är situationen ännu värre, med ett underskott på knappt 107 miljoner. Underskottet är ojämnt fördelat med störst avvikelse i Hägersten-Älvsjö och EÅV följt av Hässelby-Vällingby, Järva och Farsta, medan Norra Innerstaden gör ett överskott på området. Det är tydligt att majoritetens budget för 2023 inte räckte och inte fördelade resurserna rätt utifrån de olika behov vi ser i olika delar av staden. Vi förutsätter att stadsdelsförvaltningarna uppmanas att i det läge vi nu befinner oss inte spara på avgörande insatser för att förebygga kriminalitet som en följd av detta. För nästa år bör både verksamhetsområdets budget öka samt en

tydligare avsättning i central medelsreserv för just placeringar återinföras, något som majoriteten avskaffade i innevarande års budget.

Det kan inte längre undgå majoriteten att det finns ett stort antal skolidrottslokaler som står tomma många timmar varje dag, vecka ut och vecka in, samtidigt som idrottsföreningar tvingas tacka nej till barn som vill börja idrotta på grund av platsbrist. Det finns inte mindre än 35 idrottshallar i stadens skolor som inte är bokningsbara för föreningslivet. Stadsledningskontoret bör uppdras att skyndsamt, tillsammans med idrottsnämnden och utbildningsnämnden, säkerställa att samtliga skolidrottshallar tillgängliggörs för föreningslivet. Som en del i detta bör ersättningen vid uthyrning av skolidrottslokaler från idrottsförvaltningen till utbildningsförvaltningen höjas för att öka rektorers incitament att öppna lokalerna för föreningslivet.

Ett öppet samhälle behöver litteratur, konst och andra kulturella uttryck som provocerar och utmanar. Staden ska arbeta utifrån den liberala kulturpolitikens utgångspunkt om att inte styra kulturens innehåll. En levande stad ger plats för alla föreningar, kulturskapare, entreprenörer och andra som vill vara med och bidra till ett stort utbud av aktiviteter och sevärdheter. Stockholm har potential att bli en än mer attraktiv storstad där kultur, idrott och nöje kan ta mer plats och kreativa näringar har en enorm betydelse för Stockholms attraktivitet. Centerpartiet har i budget därför föreslagit en rad åtgärder för att stärka Stockholm i denna riktning. Bland annat genom att förenkla för kulturaktörer som vill etablera och utveckla kultur- och nattlivet i staden. Målet är att minst tio nya kulturverksamheter etableras årligen i staden med fokus på evenemang, livescener och scenkonst. Istället ser vi hur vänsterstyret försvårar för aktörer som i samförstånd med stadens förvaltningar redan etablerat sig. Detta tyder på en oförståelse för näringslivets förutsättningar och ett ointresse för vad som skapar en levande stad.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

Stadens verksamheter prognosticeras att gå med 1304 mnkr i överskott vid årsslutet 2023 exklusive finansiella poster, vilket motsvarar nära 39 skatteören. Att stadens intäkter delvis ökar jämfört med prognosen förra året är naturligtvis välkommet; Stockholms ekonomi påvisar motståndskraft under rådande ekonomiska kris. Men överskottet i medelsreserverna ökar jämfört med budget 2022 vilket tyder på felprioriteringar från vänsterstyret.

Mot bakgrund av detta, samt majoritetens förslag till budget 2024, där central medelsreserv sväller kraftigt trots regelbundna överskott; är det särskilt anmärkningsvärt att man samtidigt går fram med en stor skattehöjning. En höjning som egentligen inte behövs då överskottet i år motsvarar mer än den skattehöjning vänstermajoriteten ålägger stockholmarna nästa år.